

Kracht van Boven

Het is in het leven van Rijndert Slagmolen wel een beetje anders gegaan, dan hij het zichzelf had voorgestippeld. Rijndert is middenstander, getrouwd en vader van twee lieve kindertjes. Zijn winkel lag aan den grooten weg; vooral in de zomermaanden verkocht hij veel delicatessen aan den gaanden en komenden man. De trekkers door bosch en heide, komend over den grooten weg, streken allicht even neer bij den welverzorgden winkel van Rijndert Slagmolen. Vroeg men Rijndert naar den gang van zaken, naar zijn omzet en verdiensten, dan was steevast zijn woord, dat hij betrekkelijk niet klagen mocht. Maar in stilte bouwde hij ijverig aan zijn toekomst; doordat de winsten jaar op jaar toenamen, had hij groote plannen. Ge kent dat wel.

Maar het was een leelijke streep door zijn rekening, toen vorig jaar Augustus de mobilisatie werd afgekondigd en hij als dienstplichtige van de lichter vier-en-twintig onder de wapenen moest komen. Daar lagen plotseling zijn plannen in duigen. Van de voorgenomen verfraaiing en uitbreiding van zijn winkel kon voorloopig niets komen. De inkomsten werden minder. Behalve verminderenden omzet, moest hij er nog een volslagen bediende bij nemen, die hem moest vervangen. Dit is nu allemaal nog niets. Maar Rijndert Slagmolen, soldaat bij een dekkingsdetachement ergens in Oost-Brabant, tobde daar vaak over, zoodat zijn meerderen een vreemden dunk van hem kregen. Hij was soms onwillig, vaak met zijn gedachten totaal afwezig.

Wanneer hij met periodiek verlof thuis kwam, had hij veel te beredderen en allerhande zaken te regelen. Zoodoende bleef er van het huiselijk leven tijdens de verlofdagen niet veel over.

Rijndert zag zijn zaak achteruitgaan en dit baarde hem veel zorg. Hij was middenstander, met de zaak als nummer één in zijn leven; ge begrijpt het wel.

Op zijn herhaald verzoek kreeg hij zakenverlof. Maar de twee dagen in een week waren gauw om, 't was niet voldoende om zijn zaak op peil te houden en voor verdere aftakeling te behoeden. Want er kwam bij, dat de concurrenten handig gebruik maakten van de afwezigheid van collega Slagmolen en klanten ompraatten. 't Is niet mooi, een dergelijke handelwijze, maar 't werd gedaan. Dit was echter allemaal nog niet zoo erg, hoewel Rijndert er rust noch duur door had.

Toen kwam de oorlog, kort van duur maar hevig in omvang en kracht. Rijndert Slagmolen vocht in Brabant; bij het eerste treffen zag hij veel van zijn vrienden vallen en gewond raken, maar zelf bekam hij geen letsel.

Maar in die verschrikkelijke dagen dacht

hij minder aan zichzelf dan aan zijn vrouw en kinderen. Tirailleerend en dan weer terugtrekkend, smeekte hij om het behoud van Gonda en Jantje en Willy. O, als die maar niet gedood of gewond werden, wat zou hij dankbaar wezen!

In deze spannende dagen dacht Rijndert niet aan zijn zaak of aan zijn kapitaaltje bij de Incassobank; zijn gedachten waren slechts bij Gonda en de kinderen.

De divisie moest snel terugtrekken; velen vielen, maar Slagmolen bleef ongedeerd. In een verlaten schuur zonderde hij zich af om te bidden voor vrouw en kinderen. O, God, spaar hen in Uw barmhartigheid, was zijn herhaalde smeekbede. Het verlangen om iets omtrent hen te weten te komen, prangde hem; het gaf hem tevens moed tot het uiterste.

Toen de wapens werden neergelegd, hoopte hij vurig, spoedig naar zijn woonplaats te kunnen gaan, naar Gonda en de kinderen. Er reden geen treinen, het vervoer lag wel stil, maar hij zou er komen, heb maar geen nood. Al moest hij er naar toe kruipen, dan zou hij nog op weg gaan. Een week na de overgave hoorde hij van een hospitaalsoldaat het ontstellende nieuws, dat zijn woonplaats platgeschoten was. 't Was een los gerucht, velen hechtten er geen waarde aan, maar het gaf aan Rijndert een ontzaglijke beklemming. De angst en de onzekerheid kwamen nog meer op hem aan, toen dag na dag ging en hij steeds geen bericht van Gonda ontvangen had.

Neen, in deze dagen dacht de middenstander Slagmolen niet aan winkel of omzet, aan winsten of debiteuren. Gonda, Jantje, Willy, hamerde het door zijn hoofd. Rusteloos liep hij heen en weer; doelloos, gejaagd door een tergenden angst. Hij lag halve nachten wakker, soms droomde hij verschrikkelijke dingen.

Toen kwam, nog onverwachts, de mededeeling over het afzwaaien. Dat was op een Vrijdag. Op den avond van dienzelfden dag kreeg hij van Gonda een briefkaart, die blijkens de dateering bijna veertien dagen gezworven had. Zijn vrouw deelde mede, dat alles goed was met de kinderen, ook zijzelf was gezond. Ze waren geëvacueerd, het tijdelijke adres kon hij aan ommezijde vinden. God zij geprezen, eindigde Gonda haar kaartschrijven.

Een ondragelijke spanning viel van Rijndert af, hij werd plotseling uitgelaten en zijn humeur werkte aanstekelijk op zijn kameraden. Alles goed, alles goed, juichte het in hem.

Op Zaterdagmiddag, terstond na het middageten, vertrok hij met groot verlof. Tegen den avond kwam hij in zijn woonplaats aan. Maar ach, wat was het daar veranderd.... Puin en nog eens

puin, uitgebrande huizen, vernielde hekken, vertreden bloementuinen....

Hoewel Gonda nog in een andere gemeente verbleef, was hij met opzet eerst naar zijn woonplaats gegaan om te zien, wat er waar was van de geruchten omtrent de vernieling.

Gehaast liep hij naar zijn winkel. Links en rechts van hem puin, verpulverde balken, verkoolden boomen. Een onzegbare spanning maakte zich van hem meester. Op het laatst liep hij op een drafje, teneinde zoo vlug mogelijk bij zijn winkel te zijn. De sleutel van de winkel deur klemde tusschen zijn bevede vingers. En toen zag hij het.... De delicatessen-handel van R. Slagmolen was er niet meer. Een stoffige puinhoop, omgetrokken muren, het frame van een fiets.... dat was alles. Rijndert barstte in snikken uit. Daar lag zijn broodwinning, zijn ideaal, zijn toekomst verpulverd en verloren. Hij stond hulpeloos snikkend bij de puinhoopen van zijn mooien winkel, zooals een kind kan staan bij de gruzels van een stukgevalen poppelij. Een kwartier, een half uur stond hij daar, gansch alleen. Het was stil in het geteisterde dorp. Toen keerde hij zich om en ging heen, geslagen en zonder moed.

Omstreeks middernacht kwam hij aan bij het huis, waarin zijn vrouw en kinderen zich bevonden. Het weerzien was ontroerend. Gonda huilde van vreugde, en de kinderen, inderhaast wakker gemaakt Gonda was nu zoo zielsblij en gelukkig, uit hun vasten slaap, kraaiden van pret, omdat vader terug was.

Maar Rijk zat wezenloos voor zich uit te staren.

„Onze zaak is weg....” zei hij tenslotte. Hij meende, dat Gonda dit nog niet wist, daar zij zoo uitgelaten blij was.

„Ja,” antwoordde ze, „ik weet het. Maar de kinderen en jij en ik, we leven!....” Ze zong het bijna.

„Ons geïnvesteerde geld, onze toekomst, alles naar de maan,” sprak hij met wanhopige stem.

„Maar we hebben God, Rijn....”

Op dit woord voelde Rijndert Slagmolen zich plotseling zoo nietig worden; klein in verhouding tot zijn vrouw.

„'t Is zoo moeilijk,” snikte hij.

„Moeilijk is het, 't is waar, Rijn.... Maar met kracht van Boven zullen we er toch komen.... Alleen, misschien op een andere plaats en volgens een anderen weg dan wij ons voorgesteld hadden.”

Toen weldde er in Rijndert een mateloze liefde voor zijn dapper en geloovig vrouwtje op. O, in die vijf verschrikkelijke dagen had hij niet gedacht aan zijn winkel, maar alleen aan Gonda en de kinderen. Hoe onbeteekenend waren toen de materiele dingen. Hij had gesmeekt om het behoud van die hem zoo bovenmate lief waren en nu zaten ze bij elkander, gezond en wel. Ze zaten bij elkander als voorheen, maar niet in het eigene goede huis, en Rijndert was geen middenstander, geen eigenaar van een delicatessenhandel meer, maar een berooid man met hoegenaamd geen bezit. Dit was het verschil.

Aangegrepen door het geloofsvertrouwen van zijn vrouw, stelde Rijndert zich toen plotseling deze vraag:

„Hoe komt het, dat ik in die dagen van verschrikking niet aan mijn zaak gedacht heb, maar alleen maar aan m'n beste vrouw en m'n lieve kinderen?”

Hij vroeg dit zichzelf af, maar niettemin sprak hij hardop.

En toen antwoordde Gonda:

„Dat komt, Rijn, omdat we toen in doodsgevaar verkeerden. En dan vallen de materiele zorgen van ons af, omdat ze dan van zoo weinig belang zijn. Maar nu de oorlog voorbij is, haken die dingen zich weer zoo gauw in ons hart vast. En toch, Rijn, 't is tenslotte nu net als toen: elken dag kunnen we opgeroepen worden. Daarom moesten die stoffelijke dingen eigenlijk altijd van ondergeschikt belang zijn....”

„Zoo zal 't zijn....” kreunde hij. Hij zag weer de puinhoopen van zijn mooien winkel vóór zich. In zijn broekzak voel-

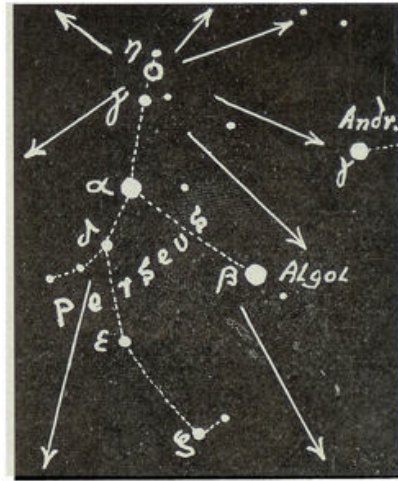
de hij den sleutel, die nergens meer toe diende.

„Maar we zullen weer gaan werken en ons best doen,” vervolgde Gonda. „We mogen wel zorgen; dat is zelfs onze plicht. Maar we mogen niet bezorgd zijn; want God zal ons den weg wijzen en over ons waken en ons geven wat we behoeven.”

„Ja,” zei Rijndert Slagmolen toen, „met kracht van Boven zullen we weer gaan werken voor ons brood.”

En op dit oogenblik verankerde zich in zijn hart een vertrouwen op Hem, Die alles wel maakt.

Rijndert zal nog veel te strijden hebben, neem dat maar aan. Hij zal nog wel opstandige tijden krijgen, geloof het maar vast. Het pad van een Christen gaat niet op rozen en het geloof is tot wankelen geneigd. Maar door kracht van Boven gaat het door de verbijsterende moeilijkheden naar een nieuwe toekomst.



raken de krachten van het voortsnellende meteoortje uitgeput en — machteloos dwarrelt het op de aarde neer. Zoo eindigt zijn glorieuze tocht door de wereldruimte ergens op onze planeet. Dit lilliputter-steentje, dit minutieus stukske metaal, heeft namelijk 'n heele reis achter den rug. Het doorliep met milliarden soortgelijke stofjes zoo gracieuus een elleptische kometenbaan rond de zon, tot een ontmoeting met de aarde een einde maakte aan zijn kosmisch leventje en dat van tallooze lotgenooten. Of, astronomisch uitgedrukt: op 12 Augustus snijdt de aarde de baan van een komeet, welke in 1862 aan den hemel verscheen en — behoudens onvoorziene omstandigheden — pas in 1986 weer zal terugkeren. Welnu, de Perseïden — een dichte zwerm kometengruis — volgen de baan van deze komeet en, daar zij over de volle lengte van de baan vrij regelmatig zijn verspreid, zal de aarde jaarlijks dezen meteoorenzwerm steevast ontmoeten, welk rendez-vous gepaard gaat met den boven beschreven sterrenregen, die ook wel dichtelijk wordt aangeduid als de „St Laurentiustranen,” daar de Perseïden rond den feestdag van Sint Laurentius (10 Augustus) het talrijkst zijn. Een gunstige omstandigheid is het zeker te achten, dat de Perseïden — hoewel ze hun grootste activiteit omstreeks 10 Augustus ontwikkelen — niet aan enkele dagen gebonden zijn. Men kan ze reeds vanaf einde Juli waarnemen, terwijl ze tot einde Augustus hun flitsend lichtspel voortzetten. De meteoorenzwerm der Perseïden is overvloedig en — de astronomisch aangelegde vacatieganger is natuurlijk belangstellend naar het aantal vallende sterren, dat er per uur verschijnt. Hij kan gelukkig zijn weetgerigheid bevredigen, m.a.w. de frequentie der Perseïden zelf berekenen. Hij ga eens rustig een middernachtelijk uur, met potlood en papier gewapend, op een bank zitten en noteere nauwkeurig het aantal Perseïden, dat hij gedurende dit zomernachtelijk uurtje waarneemt. Zoo beleeft hij tevens de wondervolle geheimen van den ijlen zomernacht. En deze belevenis is een verfrissing voor hoofd en hart.

J. Boerstra

'N STERRENREGEN IN DEN ZOMERNACHT

De meteoorenzwerm der Perseïden

Op sommige data kan men aanmerkelijk meer vallende sterren langs den hemel zien flitsen dan gewoonlijk, en wel in een bepaalde hemelstreek. Zoo verschijnen in het begin van Augustus in het Noord-Oosten de Perseïden, de rijkste van alle jaarlijks optredende sterrenregens, aldus genoemd naar het sterrenbeeld Perseus, waarin ze hun gemeenschappelijken oorsprong vinden. Midden Augustus te ongeveer 11 uur (zonnetijd!) staat Perseus reeds geheel boven den Noord-Oostelijken horizon, zoodat men omstreeks dien tijd de activiteit der Perseïden kan gadeslaan. Het sterrenbeeld is onmiddellijk kenbaar aan een prachtig, fonkelend snoer van sterren, Zuidelijk van de brillante W van Cassiopeia, in den Melkweg, rechts boven de schitterende goudgele ster Capella, die dan zeer laag aan den hemel staat. Wie de Perseïden te zien wil krijgen, moet er dus een late avondwandeling voor over hebben, maar dit is voor een rasechten amateur toch werkelijk geen bezwaar. Als er geen grootere offers van hem gevraagd worden, vindt hij zijn pad zeker met

rozen bestrooid. En bovendien — heeft een late avondwandeling in Augustus niet reeds op zichzelf een eigen zomerse bekoring?

Wanneer ge dan zoo langs een stillen landweg naar het Noorden of Oosten wandelt, zult ge bij helderen hemel nu en dan een vallende ster langs 't avondlijk firmament zien flitsen. Houdt ge het sterrenbeeld Perseus eenigen tijd in het oog, dan zult ge opmerken, dat al deze vallende sterren uit één punt van den hemel schijnen te komen, dat vlak bij de bovenste ster van Perseus gelegen is. Dat we hier te doen hebben met een perspectivisch verschijnsel, dus met gezichtsbedrog, behoeft geen nader betoog: hetzelfde verschijnsel kunnen we waarnemen bij een bundel zonnestralen, die door een opening in het wolkendek valt; bij een spoorweg, waarop de rails en de telegraaflijnen uit één punt schijnen te komen. In werkelijkheid loopen de banen der vallende sterren evenwijdig met elkaar. Het gemeenschappelijk punt, van waaruit ze langs den hemel schijnen te flitsen, heet *straalpunt* of *radiant*; op nevenstaande tekening is dit voor de Perseïden met een cirkeltje aangegeven.

Er zullen weinigen zijn (zijn er inderdaad nog?) die de vallende sterren voor „echte” sterren houden. Deze vallende sterren zijn feitelijk kleine stukjes steen of metaal (*meteoren* of *meteoriëten*) met een gewicht van enkele milligrammen of hoogstens enkele grammen, die met een snelheid van zoo'n 60 K.M. per seconde door het luchtruim snellen en op een gegeven oogenblik in aanraking — beter: in botsing — komen met den dampkring der aarde. Door dit plotseling conflict worden de lichtmoleculen op een hoogte van ongeveer 150 tot 70 K.M. tot lichtgeven geprikkeld, waardoor het bekende lichtverschijnsel ontstaat. Door den weerstand van de lucht

